

Celje - skladišče
D-Per

III 19/1989

1119901130, 12

COBISS

30
L E T

MERX VESTNIK

Glasi delavcev sozda Merx

Številka 12 — Leto IX — December 1989

Sozd Merx združuje: Avto Celje, Aviotehnika Celje, Blagovni center Celje, Dravinjski dom Slovenske Konjice, GTC Golte, Gostinsko podjetje Celje, Hoteli — Gostinstvo Celje, Kmetijska zadruga Celje, Kmetijska zadruga Laško, Kmetijska zadruga Slovenske Konjice, Kmetijski kombinat Šentjur, Košenjak Dravograd, Mlinsko predelovalna industrija Celje, Moda Celje, Potrošnik Celje, Savinja Mozirje, Teko Celje, Tkanina Celje, Turist Nazarje, Zdravilišče Dobrna, Savinjski magazin Žalec, Jelša Šmarje pri Jelšah in delovna skupnost skupnih služb sozda. — Naklada: 9.000 izvodov. Izhaja enkrat mesečno. Ureja uredniški odbor: Jana Mladenič, glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Zimšek, Darinka Oset, Danica Dosedla, Fanika Ilijaš, Zdenka Mažgon. Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4. Naslov uredništva: Sozd Merx, Ul. 29. novembra 16, 63000 Celje — telefon (063) 21-352. Rokopisov in slik ne vračamo. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo sozda Merx Celje oproščeno plačevanja davka, sklep št. 421-1/72. Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Srečo in zadovoljstvo v novem letu 1990 vam želi uredništvo

Svetli se zora novega leta

Še eno leto gre v zaton. Pravimo, konec dober, vse dobro. Tako je tudi s starim letom. Kakor koli že odpravimo v kot staro leto, vse betežno in nadložno, vendarle moramo priznati, da je bilo eno od najboljših v spreminjanju zastarelega v novo, boljše in sodobnejše tako pri nas kot v svetu. Za mnoge je bilo dobro, za druge zopet manj uspešno, odvisno pač koliko in kakšne cilje si je kdo postavil predse na začetku. Toda kaj bi tarnali nad starim letom, postavimo ga v kot ropotarnice življenja, kot smo to storili vedno doslej in pogledimo naprej v novi čas.

Zazrimo se novemu — mlademu letu v oči in najdemo v njem iskrico upanja, moči in volje. Vedno smo jo našli, vsak po svoje in vsi skupaj. Prav je, da si tudi tokrat zaželimmo srečo, toda srečo predvsem v bogatstvu našega ustvarjanja. Dejstvo je, da si človek lahko ustvari srečno življenje predvsem sam. Postavimo si tisoč majhnih ciljev in računajmo s tisoči malih sreč. Lepše, prijetneje in bogateje bomo doživljali življenje, saj življenje ni čas, ki ga je treba nekako preživeti, temveč je delo, ustvarjalnost ter medsebojni odnosi med sodelavci, znanci, prijatelji in družino. Sreča je izraz razlike med pričakovanim in uresničnim. Manjša ko je razlika, večji je občutek sreče.

Delavci Merxa smo velika družina, ki ve, kje naj išče svojo srečo v Novem letu. Več kot kdajkoli prej smo se strokovno angažirali v spoznanje nove vsebine našega nadaljnjega sodelovanja v Merxu. Nobene politične prisile ni bilo na posamezna podjetja. Vsakdo naj presodi sam, na osnovi gospodarskih — podjetniških interesov. Kdor čuti, da bo lažje sam, bo to storil brez zamer in užaljenosti.

Če ravno v tem času, ko se sprejemajo odločilni in zelo rigorozni ukrepi za gospodarsko ozdravitev naše Jugoslavije, še ne vemo dovolj, da bi lahko bolj pogumno zastavili korak v smeri kapitalne povezanosti med podjetji, nam novo leto tokrat prinaša dovolj nove kakovosti v naše življenje. Vsi se bomo morali nekoliko prilagoditi trdnim pogojem izvajanja stabilizacijske zakonodaje, hkrati pa lahko ponosno računamo z ugotovitvijo, da smo dovolj močni na poti, po kateri smo se podali in da moramo iz te bitke iziti zmagovalci.

Z novim letom se vse začneja znova. Mnogim bo to leto prvič v življenju prineslo spoznanje, kaj je to konvertibilnost dinarja, seveda s hkratnim prispetjem računa, ki pove, koliko to udobje stane. Težko bomo plačali ta račun, toda splača se. Splača se zato, da bomo bolje spoznali, kje smo predragi in zakaj živimo slabše kot drugi v razvitem svetu. Splača se zaradi ponosa, ko bomo v trgovini čez mejo plačevali z enakovrednim denarjem. Splača se, ker nas bo kreativna svoboda v ustvarjanju novih vrednot silila k enakopravnosti in konkurenčnosti na trgu. Splača se zaradi naših otrok, ki bodo spoznali vrednost dela in z delom ustvarjenega denarja. Splača se iz tisoč vzrokov, ki jih bomo spoznali šele, ko bodo tu, med nami, v našem vsakodnevnem življenju in delu.

In kakšno naj bo vezilo za novo leto?

Naj nam prinese zvrhano košaro trdnega zdravja, naj nam omogoči, da bomo pri delu lahko uporabili vse svoje znanje, oblikovalsko sposobnost in izvirnost. Naj nam ohrani mir, svobodo ter povrne pošteno in tople medčloveške odnose, skratka, naj nam omogoči, da si bomo ob spoštovanju skupno dogovorjenih norm lahko s svojo ustvarjalnostjo bogatili življenje v letu, ki prihaja in še daleč, daleč naprej.

V želji, da bi ta šopek želja, v katerega bodo z zlahtnim trakom sreče povezani še cvetovi zasebnih načrtov srca, ostal svež in dehteč vse leto, si ob prehodu desetletja stisnimo roko. Vsak z vsakim, vsi z vsemi, kajti rodili smo se kot ljudje, zato storimo vse, da bomo tako tudi živeli, saj to je bogastvo, o katerem se govori še dolgo potem.

Srečno in s toplino srca prežet svetel pogled v novo leto!

T. R.

Nova diskontna prodajalna v Mariboru, ki jo je Blagovni center odprl v počastitev 30-letnice Merxa in se ob tako pomembnem jubileju tudi zavezal, da bo storil vse, da bo upravičil zaupanje kupcev Maribora.

Praznovanje dneva Merxa in njegove tridesetletnice

Posnosni smo lahko na prehojeno pot

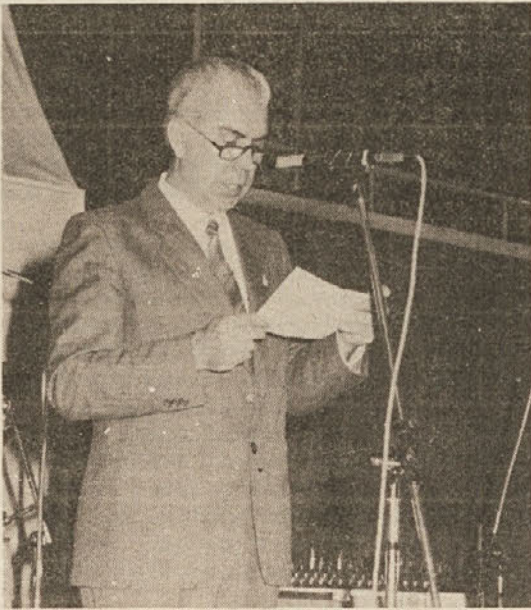
V slavnostnem govoru je predsednik sozda Merx Franc Ban več kot dva tisoč delavcem Merxa med drugim dejal tudi tole:

Doseženi rezultati nas ohrabrujejo, kar je dobro, obenem pa se zavedamo, da se pogoji za gospodarjenje ob uveljavljanju ukrepov ekonomske politike še naprej zaostrojujejo, inflacija raste in z njo obresti, kar nas sili v vsakodnevno konkretno in učinkovito premagovanje nastalih težav.

Toda, tovarišice in tovariši, zmogli smo težave in probleme pred 30 leti, ko je MERX nastajal, in mnogi med vami se tega dobro spominjate. Razvoj in povezovanje je bilo vseskozi pestro in dinamično. Danes, po 30 letih, je to poslovni sistem, ki se pojavlja v 28 občinah Socialistične republike Slovenije, z jasno opredeljeno razvojno strategijo, s poudarkom na osnovno funkcijo preskrbovanja prebivalstva.

Takšen mora biti tudi v prihodnje, po izpeljani preobrazbi tako družbenih podjetij in sistema kot celote, ki bo deloval kot sestavljeno podjetje.

Pred nami je nov izziv. Preobrazba naše družbe, politična in gospodarska reforma bodo terjale in terjajo že danes

nove, drugačne prijeme pri reševanju nakopičenih težav v tržnih razmerah gospodarjenja.

Izhod iz krize si lahko izborimo le s spremembo vseh navad, ki so nas spremljale pri delu in negativno vplivale na naše gospodarjenje. Gre tudi, in predvsem za boljše in bolj odgovorno delo, več inovativnosti in kadrovskih osvežitve, za več reda in discipline. Priznati moramo, da je še vedno veliko notranjih rezerv na vseh področjih. Potrebna bo ustrezna akcija in strokovnejši pristop k razreševanju nalog.

Zaradi velike zamude pri sprejemanju vseh potrebnih ukrepov ekonomske politike za stabilnejše gospodarjenje je zdaj pred nami izjemno velik zalogaj, ki pa ga bomo v posameznih segmentih težko zmogli.

Mislím predvsem na celoten sklop socialne politike, ekonomskega položaja ljudi, njihovega standarda in privedenem na osebne dohodek.

Filozofija visokih cen in nizkih osebnih dohodkov, ki v mnogih okoliščinah že ogrožajo temeljni življenjski minimum, je nesprejemljiva.

Finančna organizacija Merx — pravna naslednica sedanje interne banke

Kot vemo, bodo z 31. decembrom letos prenehale delovati vse banke, tudi interne. Po tem datumu se bo tudi Merxova Interna banka konstituirala v skladu z novo zakonodajo o bančništvu, ki daje možnost tudi internim bankam, da se oblikujejo kot bančne institucije z vsemi pravicami in obveznostmi, ki veljajo za banke. Seveda pa bo treba točno določiti in ugotoviti, kakšni bodo posli bodoče organizacije in kakšne so dejanske potrebe nekega okolja, ki želi takšno organizacijo.

Merxova Interna banka ima prvi korak že za sabo. Z ustanovitvijo sestavljenega podjetja Merx na zadnji seji delavskega sveta sozda Merx, so bili dani tudi vsi pogoji, da so lahko delegati v naslednji točki dnevnega reda razpravljali o ustanovitvi finančne organizacije v sestavljenem podjetju Merx.

Iz razprave je bilo videti, da je v Merxu, tudi v novi obliki, še vedno velik interes članic, da bi finančna organizacija obstajala. Ta skupna finančna organizacija, za katero se ogrevajo vse članice Merxa, sestavljenega podjetja, saj v vseh delovnih okoljih poudarjajo pomembnost vlo-

ge nepretrganih finančnih poslov, bo sprva opravljala posle le za povezana podjetja.

Kako pomembno je delo interne banke danes, lahko ponazorimo s podatkom, da je sedanja aktiva te finančne institucije (to so vsi plasirani naši sredstev v obliki kreditov pri ustanoviteljih banke) zelo velika. Zato se ni čuditi, da hočejo članice to organizacijo, oblikovano tako ali drugače, obdržati.

Delegati delavskega sveta sozda so skoraj brez pripomb, nekaj jih je bilo s strani Blagovnega centra, v skladu s 14. členom samoupravnega sporazuma o povezanosti v sestavljenem podjetju Merx sprejeli sklep o ustanovitvi finančne organizacije Merx, katere vsebinska zasnova je opredeljena v aktu o ustanovitvi. Pa poglejmo še na kratko, kaj vse nam ta akt določa. Poleg naziva firma opredeljuje dejavnosti in posle. Te pa so sprejem depozitov, organiziranje varčevanja in vezava sredstev v depozite; nadalje posli najemanja in dajanja kreditov, združevanja sredstev, za razvoj in investiranje za razne druge potrebe v reprodukciji; nakup menic in čekov. Organiziranje emisije vred-

nostnih papirjev in prometa z vrednostnimi papirji; dajanje jamstev, avalov in drugih oblik porošstva. Financiranje tekoče reprodukcije iz internih in eksternih virov: posli plačilnega prometa; devizni in devizno-valutni posli; finančni inženiring, servis knjigovodskih storitev; ugotavljanje solventnosti poslovnih partnerjev povezanih podjetij; razvijanje informatike na področju računovodstva in poslovnih financ; drugi finančni, bančni in podobni posli, ki so v interesu povezanih podjetij in organizacij.

V aktu je tudi določeno, za koga opravlja finančna organizacija te posle, nadalje, da ima status pravne osebe, da je pravni naslednik Interne banke in zato tudi prevzema vse obveznosti in pravice. Opredeljeno je tudi upravljanje in vodenje, prenehanje dela in seveda na koncu prehodne in končne določbe.

V okviru bodoče finančne organizacije Merx bo še naprej tudi hranilna služba.

Že januarja pa bo pripravljena vsebinska zasnova izvedbenih aktov, ki bodo določali način, obseg in vsebino nalog, ki jih bo opravljal finančna organizacija Merx.

Smo za novo združno kmetijsko banko

Kot je bilo videti na eni izmed zadnjih sej direktorjev Merxa, vse kmetijske delovne organizacije podpirajo ustanovitev slovenske združne kmetijske banke. Predvsem jo podpira Merxova Interna banka, predlog za nakup delnice so že obravnavali na seji poslovnega odbora konec oktobra, saj prav ona dobro ve, kolikšnih finančnih sredstev je danes potrebno naše kmetijstvo. Financiranje te dejavnosti je nasploh zelo neurejeno, desetletja obremenjeno s hipoteko preteklosti in politično ideološke zaslepljenosti, zato bo ustanovitev združne kmetijske banke, neobremenjene s slovensko in jugoslovansko polpreteklostjo, bržkone pravi obliki na rane primarne kmetijske proizvodnje.

Kot je znano, bo v ustanovitveni sklad nove banke mogoče participirati z delniškim deležem, sklad pa naj bi zaokrožili najkasneje v decembru, ko bi hkrati s prodajo zadnje delnice banka začela delati.

Poslovni odbor Interne banke Merxa je predlagal zboru banke, ki bo zasedal te dni, naj kupi delnico v višini 200.000.000 dinarjev. Torej si v Merxu prav zdaj prizadevamo, da bi z odkupom delnice postali soustanovitelji banke.

Aktivnosti v zvezi z ustanovitvijo nove kmetijske banke kažejo, da ni bojazni, da banke ne bi ustanovili. Interesov, ki so voljni sodelovati z odkupom delnic, je namreč dovolj, njim se pa, kot smo že zapisali, priključuje tudi Merx.

Slavnostne seje centralnega delavskega sveta, na kateri sta predsednik delavskega sveta Ivan Lenko in predsednik poslovnega odbora Merxa Franc Ban podelila pet zlatih značk in številne plakete in priznanja Merxovim delavcem in poslovnim partnerjem, ki so jih prejeli za njihov nesebični prispevek za razvoj delovnega okolja, v katerem delujejo, in Merxa kot celote, so se udeležili tudi predstavniki republiških organov: Alojz Klemenčič, predsednik republiškega komiteja za trg in splošne zadeve, Bogomila Mitčič, predsednica republiškega komiteja za turizem, Janez Bohorič, podpredsednik republiškega izvršnega sveta in Avgust Metlika, direktor republiškega zavoda za rezerve.

Trideset členov sozda se je že odločilo za novo organiziranost

Merx je postal sestavljeno podjetje

Po osem mesečnem temeljitem delu in dogovarjanju o organiziranosti sistema Merx in njihovih članic so delegati delavskega sveta sozda petnajstega decembra s ploskanjem potrdili sklep, ki ga je predlagal predsednik delavskega sveta Ivan Lenko in tako soglasno razglasili Merx za sestavljeno podjetje.

Do seje delavskega sveta se je za združitev v sestavljeno podjetje Merx odločilo trideset različnih gospodarskih subjektov. Nekatere, predvsem kmetijske delovne organizacije, ki še čakajo na nov zakon o zadružništvu, so se vključile kot delovne organizacije. Zakonodaja to dopušča. Večina nekdanjih Merxovih članic, predvsem enovite delovne organizacije, so se v tem času že preoblikovale v družbeno podjetja in vstopajo v sestavljeno podjetje.

Pa poglejmo, katere članice Merxa so se odločile za novo organiziranost sistema Merx in so na svojih delavskih svetih že sprejele samoupravni sporazum o povezanosti v sestavljeno podjetje Merx in katere članice še oklevajo oziroma so se odločile, da bodo šle svojo razvojno pot.

Od kmetijskih delovnih organizacij so sprejele sporazum vse tri združge, torej celjska, laška in konjiška, in se bodo trenutno vključile takšne, kot so, s tem da se je Laška kmetijska za-

druga že preoblikovala v enovito delovno organizacijo. Kmetijski kombinat Šentjur se je organiziral v pet družbenih podjetij in vseh pet je sprejelo sporazum do seje delavskega sveta. Mlinsko predelovalna industrija se je vključila kot družbeno podjetje. Delovna organizacija Potrošnik se je reorganizirala v sedem družbenih podjetij. Sklep so sprejeli vsi, razen prodaj Ravne na Koroškem. Kot družbeno podjetje so sprejela sporazum za vključitev še Blagovni center,

posebnega družbenega pomena. Vključili so se tudi Jelen Slovenske Konjice, Golte in obe delovni organizaciji, ki sta trenutno v težkem gospodarskem položaju, to sta Savinja Laško in pa Turist Nazarje. V Merx pa se je vključil tudi Toper, ki je bil do sedaj samo član Interne banke.

Pogovori o vključitvi še vedno tečejo v Košenjaku Dravograd, Modri, Teku, Savinjskem magazinu, medtem ko se za novo obliko organiziranosti po vsej verjetnosti ne bodo od-

Dravinjski dom, Savinja Mozirje, Potrošnja Zagozje, Avto Celje, Avto-tehnika, Jelša, Hoteli gostinstvo so se reorganizirali v tri družbeno podjetja po nekdanjih tozidih, sklepa o vključitvi ni sprejelo družbeno podjetje Gostinstvo in turizem Ravne na Koroškem. Zdravilišče Dobrna se vključuje še kot delovna organizacija, to ji zakon dopušča, ker je organizacija

ločili v Gostinskem podjetju, organizirali so se v tri družbeno podjetja, v Tkanini, reorganizirali so se v dve družbeni podjetji, v Reklamni in Kopah.

Na seji je nekdo izmed delegatov tudi postavil vprašanje, kaj se bo zgodilo s sredstvi tistih dosedanjih članic, ki se v novo obliko organiziranosti Merxa ne bodo vključile?

Direktor interne banke Anton Guzej je delegatom pojasnil, da trenutno banka vodi posebno akcijo, da se nobena izmed predvidenih članic, ki jutri ne bo v sestavljenem podjetju Merx, ne bo zadolžila v Interni banki. Vložena sredstva v sklade se bodo v roku, predpisanem s konkretnimi pogoji, vrnila, seveda ob pogoju, da te članice prej poravnajo vse obveznosti do banke. Sicer pa vse strani okrog sredstev določa poseben sporazum, ki govori tudi o tem, kako bo s tistimi članicami, ki vstopajo v novo obliko organiziranosti Merxa in kako s tistimi, ki tega ne želijo. S tem je bil dan tudi odgovor delegatki iz Blagovnega centra glede vključitve Topra v Merx.

Na koncu so delegati s sklepom tudi zavezali vodstvo sozda, da izpelje vse potrebne strokovne aktivnosti za registracijo Sestavljenega podjetja Merx in mu s tem omogoči vključitev v pravni promet.

Sredstva za kreditiranje naložb na manj razvitih območjih

Za območja, na katerih je mogoče uveljaviti olajšave za kreditiranje manj razvitih, je v okviru sestavljenega podjetja Merx predvidenih mnogo naložb, zato je v ta namen tudi po številu in finančnem obsegu veliko zahtevkov.

Kompletno prijavo teh zahtevkov so strokovne službe Merx sestavljene podjetja v ustrezni obliki že predale republiškim organom v presojo in odobranje.

Ker je obseg teh sredstev za kreditiranje naložb na manj razvitih območjih omejen, se vodstvo Merxa posebno prizadeva, da bi čimveč teh programov realiziralo. Tako je izdelana določena preostala lista, po kateri imajo prednost naložbe v drobno gospodarstvo in pa naložbe kot posledica odprave elemenarnih nesreč na nerazvitih območjih Šentjurja in Šmarja.

Slovenija Moja dežela.

Potrebno je tudi poudariti, da je še vedno iz letošnjega leta nerealiziranih štirinajst zahtevkov za naložbe in da se vsi ti zahtevki prenašajo v program za prihodnje leto.

Veliko pomembnih projektov

Kljub močnemu zavzemanju strokovnih služb sozda in delovnih organizacij pri preoblikovanju bodisi sestavljene organizacije ali njenih članic v podjetja v Merxu nismo pozabili na »tekoče« naloge pa tudi ne na srednje in dolgoročne, ker so prav slednje, kot tiste, ki jih opravljamo ta čas, življenjskega pomena ne le za sestavljeno podjetje, ampak (še zlasti) za posamezna združena podjetja.

Prav danes imamo v Merxu namen uresničiti vrsto pomembnih naložb: poslovno trgovski center v Slovenskih Konjicah, dokončanje začeta projekta v Zdravilišču Dobrna, obrtni center Šentjur, market Podčetrtek, tehnološka oprema Topra, motel Dravograd, tehnološka oprema Mlinsko predelovalne industrije v Celju, razne revitalizacije in še bi lahko naštevati.

Rekli so...

Franc Ban: »V praksi se bo potrdilo, da so bile smernice za ustanovitev sestavljenega podjetja Merx prave. O tem sem prepričan. Kljub temu pa ne smemo pozabiti, da smo tudi v preteklih devetih letih v sozdu Merx in pri članicah naredili velik razvoj naprej. Včasih zelo radi pozabimo, koliko trgovin, hlevov in restavracij smo imeli pred devetimi leti in koliko imamo danes. Zato tudi ni naključje, da letošnje leto ves Merx po sedaj znanih rezultatih uspešno zaključuje. Torej smo lahko ponosni, da kakšnih bistvenih pretresov do konca leta ne bo in da bomo lahko tudi v bodoče, kot smo do sedaj, zagotavljali socialno varnost delavcev Merxa, pa naj bo še tako hudo. Zato tudi danes ni pomembno, kako se bo kateri novorojen organizirani firmi reklo, ampak kakšen bo njen razvoj in kakšen dobiček bo dosegla. Mislim, da imamo v samoupravnem sporazumu o povezovanju v sestavljeno podjetje Merx dobro in čvrsto zastavljeno politiko razvoja in da bomo zmogli ob kvalitetnejšem delu vseh delavcev Merxa premostiti nekatere ovire, ki jih prinaša današnji vse težji gospodarski položaj.«

Imenovano vodstvo sestavljene podjetja

V skladu z določilom 26. člena samoupravnega sporazuma o povezanosti v sestavljeno podjetje Merx, tako je ugotovil delavski svet na zadnji seji 15. decembra, je za vršilca dolžnosti predsednika poslovnega odbora sestavljenega podjetja Merx imenovan Franc Ban, dosedanj pred-

sednik sozda Merx. Pred predlaganjem vseh preostalih kandidatov za opravljanje najodgovornejših funkcij v Merx sestavljenem podjetju, je Franc Ban poudaril, da je v teh izredno težkih gospodarskih okoliščinah zanj zelo odgovorno predlagati ekipo, ki bo lahko uspešno opravljala in razvijala tri osnovne funkcije novega sistema. Gre torej za kandidate, ki znajo delati teamsko, ki so se s svojim delom že potrdili, ki se odgovorno zavedajo svojih nalog in ki bodo znali gojiti prave medsebojne

in tovariške odnose znotraj sistema in do vseh povezanih podjetij.

Na osnovi predloga Franca Bana je delavski svet potrdil sledeče kandidate:

— Jožeta Gračnerja za v. d. namestnika predsednika poslovnega odbora SP Merxa, dipl. inž. kmetijstva;

— Zvonka Strašarja za v. d. podpredsednika za področje razvoja in organizacije; inž. agronomije;

— Alojza Foršnerja za v. d. podpredsednika za področje trženja; inž. organizacije dela;

— Antona Guzeja, za v. d. podpredsednika za področje financ in hkrati za direktorja finančne organizacije; dipl. oec.,

— Toneta Rožmana za v. d. poslovnega sekretarja Sestavljenega podjetja Merx; inž. organizacije dela

Lakotnik

Prvi rezultati dosedanjega sodelovanja

Dvajsetega decembra je na Kraigerjevi ploščadi v Ljubljani županja Nuša Keršovan odprla gostinski lokal Lakotnik, ki je rezultat dosedanjega sodelovanja Mlinske predelovalne industrije in Gostinstva Moste Ljubljana, ki se je z referendumom že odločilo, da se s 1. 1. 1990 poveže v Mlinsko predelovalno podjetje.

Lokal Lakotnik je sodobno oprejen, računalniško voden, na približno 1000 kvadratnih metrov povr-

šine. V notranjosti je 80 sedežev, na terasnem delu pa jih je še 250. Po sedanjih cenah je ta naložba vredna 100 milijard dinarjev.

In kakšen bo program? V gostinskem lokal Lakotnik bo na voljo zelo pestra ponudba, še posebej pa bodo dali velik poudarek izboru solat in sladice ter široki ponudbi testenin, ki jih proizvajajo v Mlinsko predelovalnem podjetju v Rogaški Slatini.

Diskontna prodajalna v Mariboru

Uspešni pod znakom Merxa

»Zaradi stalnega padanja količin skega obsega prodaje se je kolektiv Blagovnega centra odločil za krepitev lastne prodajne mreže in to na osnovi diskontne prodaje, ki po naravi sodi sicer na področje grosistične trgovine. Ta politika se je pokazala za izredno uspešno, saj smo na ta način uspeli zadržati praktično dosedanjí obseg količinske realizacije. Na tej osnovi je bila tudi sprejeta odločitev o nadaljnjem širjenju diskontnih prodajalnih in tako tudi kupljeni tile prostori v Mariboru.«

To je nekaj misli iz govora Venčeslava Zalezina, direktorja Blagovnega centra, ob otvoritvi diskontne prodajalne na Taboru, v krajevni skupnosti Dušan Kveder-Tomaž.

Nova diskontna prodajalna je pravzaprav svojevrstna posebnost, kajti zgrajena je bila v zelo kratkem času in ob izjemnem razumevanju organov skupščine občine Tabor, kot tudi predstavnikov krajevne skupnosti, ki so nudili vso potrebno pomoč pri reševanju vseh vprašanj v zvezi s pridobitvijo ustreznih dovoljenj. »Zato v Merxu nimamo občutka,« je v svojem govoru dejal Zalezina, »da se v tem prostoru pojavljamo kot vsiljivci, ampak kot zaželjena konkurenca za popestritev ponudbe na tem območju.«

Objekt je zgradil Stavbar ob pomoči drugih, ki so opravljali razna obrtna dela. Pridobljeni prodajni

prostori merijo v pritličju okoli 400 kvadratnih metrov, s skladiščnim prostorom, ki je bil dozidan, pa 595 kvadratnih metrov. Usposobljeni so tudi kletni prostori v izmeri 200 kvadratnih metrov, v katerih so administrativni in pomožni skladiščni prostori.

V novi Merxovi diskontni prodajalni v Mariboru bodo kupci s tega območja lahko kupovali blago po diskontnih cenah, ki so do 12 odstotkov, odvisno od posameznih artiklov,

nižje od cen v redni maloprodaji. Tu gre predvsem za živila, pijače, sadje in zelenjavo, papirno galanterijo, gospodinske potrebščine in tudi druge artikole vsakodnevné porabe.

Stroški vseh del v novi diskontni prodajalni so doslej znašali 120 milijonov dinarjev, toda v Blagovnem centru so prepričani, da se bo vložek hitro povrnil s prodajo. Da se niso zmotili, potrjujejo že prvi podatki, ki so nadvse ugodni.

»Želim še poudariti,« je ob koncu

govora dejal direktor Blagovnega centra Venčeslav Zalezina, »da je ta otvoritev pomembni člen v nadaljnji krepitvi podjetja Blagovni center, s tem tudi Merxa kot celote, in da se ob tem tudi vsi obvezujemo, da bomo pod znakom Merxa, ki je tu nad nami tako lepo oblikovan, storili vse, da bi upravičili zaupanje potrošnikov Maribora. Še posebej pa smo v Blagovnem centru ponosni na to, da ta objekt odpiramo v počastitev 30-letnice Merxa.«

Ivan Kidrič, predsednik delavskega sveta Blagovnega centra, je prerezal trak in s tem slavnostno odprl novo Merxovo diskontno prodajalno v Mariboru.

V Merxovi hranilnici denar ne propada

Pogovor s Srečkom Gorenjakom, pomočnikom direktorja IB za hranilništvo

Hranilna služba Merxa poskuša ohraniti vrednost našega denarja. Že od aprila deluje v našem okolju hranilna služba Merx. O prvih izkušnjah, rezultatih in prednostih smo se pogovarjali s Srečkom Gorenjakom, pomočnikom direktorja Interne banke za hranilništvo.

— **Hranilna služba Merx deluje že dobrih devet mesecev. Se je v teh mesecih izkazalo, da je bila njena ustanovitev upravičena?**

»Mislim, da lahko odgovorim pritrdilno. Drugače so zd s hranilno službo ne bi ustvaril velikega dobička, kajti glavni namen hranilne službe je, da zaposlenim zagotovimo čim boljše pogoje za ohranjanje realnejše vrednosti njihovega oziroma našega denarja v teh inflacijskih razmerah. To je bil tudi glavni cilj te službe ob ustanovitvi. Ta služba je smiselna oziroma bo uspešno delovala le v tem primeru, če bo zagotavljala boljše varčevalne pogoje kot poslovne banke.«

— **Koliko varčevalcev je bilo na začetku in koliko jih je danes?**

»Na začetku jih je bilo okoli 38, danes jih je že prek tisoč. Se pravi, da pride mesečno k nam okrog sto varčevalcev.«

— **Lahko poveš, kakšna je vsota denarja, ki ostaja v hranilni službi Merxa?**

»Trenutno stanje, trinajstega decembra, je bilo 14 milijard dinarjev. Tu so upoštevane samo vloge na vpogled. Znesek hranilnih vlog se ne povečuje samo zaradi inflacije, ampak tudi zaradi povečevanja števila varčevalcev in pa deloma zaradi večjih vlog.«

— **Delavci Merxa, ki vlagajo denar v hranilno službo, varčujejo, ali ne?**

»V času, ko so v poslovnih bankah odpravili mesečno vezavo, v naši hranilni službi pa imamo visoko obrestno mero, bi bil moj odgovor lahko pritrdilen. Seveda pa je stvar posameznikov, njihovega premoženja in nagnjenosti k varčevanju, varnosti oziroma če bo kasneje kaj kupil ali pa sproti porablja denar.«

— **Kaj so varčevalci na začetku najbolj spraševali?**

»Edini problem, ki smo ga čutili, je bil problem zaupanja. To pomeni verjeti v nekaj, v ugodnost. Danes si hranilna služba Merx pridobiva zaupanje za vlaganje denarja. Mnogim

je bila nejasna tudi tajnost vlog, vendar je v teh razmerah za delovanje hranilne službe ta skrb povsem odveč.«

— **Kako to, da ste se odločili za mesečni pripis obresti?**

»Skušamo slediti pogojem, ki se zelo hitro spreminjajo. Skratka, da bi v vsakem času izkoristili najboljše ugodnosti in možnosti za varčevalce. Na ta način smo glede višine obrestnih mer in obdobja pripisovanja kar daleč pred banko.«

— **Načrtujete še kakšne novosti v hranilni službi Merxa?**

»Hranilno službo Merx bomo skušali čim bolj posodobiti. Naša želja je,

da bi varčevalci v plačilnih kuvertah dobili tudi bone za vpis v knjižice hranilne službe Merx. To bi olajšalo delo in povečalo natančnost dela na izplačilnih mestih. Če pa se bodo pojavile kakšne druge novosti oziroma možnosti, jih pa bomo seveda takoj izkoristili in predlagali za sprejem.«

— **Ali sam varčuješ?**

»Normalno.«

— **Kaj misliš, ali se bo inflacija ustavila ali ne?**

»Nikoli, nikjer, v nobeni državi na svetu se inflacija ni ustavila in se ne bo. Je namreč vsepovsod. Nizka inflacija, do 10%, je izredno koristna za gospodarstvo, saj spodbuja gospodarsko rast.«

Hranilna služba Merx priporoča

Interna banka Merx ponuja možnost vključitve v hranilno službo vsem zaposlenim v okviru sestavljenega podjetja, vsem delavcem, ki so se upokojili in vsem kooperantom.

Svojim varčevalcem nudi ugodno obrestovanje z mesečnim obračunom in pripisom obresti. Na ta način je konkurenčna poslovnim bankam, ki nudijo nižje obresti s komaj trimesečnim pripisom obresti.

V decembru 1989 so obrestne mere za posamezne vrste hranilnih vlog naslednje:

— hranilne vloge na vpogled	38,16%
— vezava nad 1 meseca	42,4% (+ 2%)
— vezava nad 2 meseca	42,4% (+ 4%)
— vezava nad 3 mesece	42,4% (+ 5%)
— vezava nad 12 mesecev	42,4% (+ 7%)

Obresti v oklepaju so letne realne obresti, ki se tudi pripišejo ob koncu vezave, drugo pa so mesečne obrestne mere.

HRANILNA SLUŽBA MERX SE PRIPOROČA!

Diskont v Laškem

Kmetijska zadruga Laško je v enem delu preurejene prodajalne s kmetijskimi stroji, materialom in podobnim ob vstopu v Laško pred dnevi odprla diskontno prodajalno z živili.

Več o tej prodajalni bomo napisali v naslednji številki glasila, kajti za otvoritev diskontne prodajalne smo v uredništvu izvedeli povsem po naključju in kar nekaj dni po tem, ko smo glasilo že dali dokončno podoba.

Investiranje z republiškimi sredstvi za razvoj

V novembru in decembru so bila v okviru strokovnih služb in vodstva sozda posebna prizadevanja namenjena za izdelavo predlogov in investicijskih osnov za investiranje z republiškimi sredstvi za razvoj v prihodnjem letu.

Gre predvsem za tiste naložbe, ki so po kriterijih primarne. To so obrtni center Šentjur, tehnološka oprema Topra, market Podčetrtek, motel Dravograd, naložba v tehnološko opremo Mlinsko pre-

delovalne industrije in pekarno slaščic v Rogaški Slatini. Razen naložbe Mlinsko predelovalne industrije v Celju imajo vse naložbe pogoj tudi za uporabo sredstev za skladnejši razvoj nerazvitih območij.

V okviru strokovnih služb sozda se predvideva, da bodo ustvarjeni vsi pogoji za pridobitev teh sredstev v prvem četrtletju prihodnjega leta, medtem ko so vse tehnične priprave že v teku ali pa so že izvršene.

PRODAJNO-SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA

AVTOTEHNIKA

Bežigradska 13
63000 Celje

- IMV
- CIMOS
- ŠKODA
- WARTBURG
- IDA OPEL
- TAS VW

Telefon (063) 37-131

Primarni trg

Najprej morajo nastati vrednostni papirji, če želimo, da opravljajo svojo funkcijo oz. da se z njimi lahko trguje. Novo oblikovanje oz. izdajo določenega vrednostnega papirja imenujemo primarna izdaja (emisija) in ker določen subjekt tak papir prvič ponudi v prodajo trgu kupcev, kak trg imenujemo primarni trg. Ker je oblikovanje oz. izdaja vrednostnih papirjev zelo zahtevna zadeva, še posebej prodaja prvim kupcem, se le malo organizacij odloči za samostojno oblikovanje o. izdajo. To nalogo predvsem zaupa specializiranim finančnim institucijam, predvsem investicijskim bankam.

Razlikujemo dve osnovni obliki primarne izdaje vrednostnih papirjev: — neposredno (privatno) primar-

no izdajo vrednostnih papirjev — subjekt sam,

— posredno (tupo) primarno izdajo vrednostnih papirjev — specializirana finančna institucija.

Sekundarni trg

Osnovna naloga sekundarnega trga je zagotoviti možnost stalnega trgovanja (prodaje in nakupa) s posameznimi oblikami vrednostnih papirjev in s tem likvidnost teh vrednostnih papirjev. Poleg te ima sekundarni trg tudi druge naloge, to so predvsem: oblikovanje cen, stik med ponudbo in prodajalci in povpraševanjem in kupci po vrednostnih papirjih na določenem mestu in ob določenem času, posredovanje različnih podatkov in informacij o ceni kapitala, bonitetah, raznih oblikah financiranja.

V skladu z zgodovinskim razvojem poznamo danes dve temeljni obliki sekundarnega trga:

— neformalnega, to je neorganiziran trg (trg skozi okenca, med podjetji) in

— formalnega ali organiziran trg (borza vrednostnih papirjev).

Trg skozi okenca je oblika sekundarnega trga, ki ni lociran oz. organiziran na določenem mestu, ampak ga predstavljajo posamezni finančni posredniki, ki prodajajo ali kupujejo vrednostne papirje. To so razne posredniške trgovske firme, investbanke in tudi posamezniki, ki v svojem imenu in za račun komitentov ali svoj račun opravljajo takšno trgovanje.

Ti finančni posredniki so medsebojno povezani prek določenega komunikacijskega sistema (telefona, telexa, računalniške mreže), prek katerega trgujejo in ki omogoča dosti hitrejši in enostavnejši trgovanje z vrednostnimi papirji kot na borzi. Na tako oblikovanem sekundarnem trgu se v bistvu pojavljajo novoizdani vrednostni papirji oz. vsi tisti, ki ne izpolnjujejo pogojev za kotacijo na borzi ali pa take kotacije ne želijo iz različnih nagibov (npr. da ni potrebno javno objavljati finančnih rezultatov poslovanja itd.). Obseg trgovanja na tem trgu je vedno večji, večji od obsega trgovanja na borzah.

Dvajset let RTC Golte

Danes turist ni več zadovoljen samo z lepo naravo

Rekreacijsko turistični center Golte se je v letošnji sezoni obdal v praznične barve, saj praznuje 20-letnico. Čez vse to obdobje, v nenehnem boju za obstanek, za razvoj, za boljši turistični jutri, so se delavci RTC Golte trudili gostom ponuditi malo več kot le zgolj turistično storitev. Razvoj turizma namreč zahteva širitev ponudbe, tako v zimskem kot v poletnem času, saj turist ni več zadovoljen le z lepo naravo, toplo posteljo in hrano.

Tudi na Golteh so ves čas poskušali najti dodatne programe in zunajpenzijsko ponudbo. Pozimi delujejo šole alpskega smučanja, teka, akrobatskega smučanja, surfanja na snegu. Organizirali so tudi izposojevanje opreme za te dejavnosti, prirejali smučarska tekmovanja na vseh ravneh, pa tudi zabavne tekme na snegu.

Za goste hotelov vodijo animacijo tako, da jim tudi v dolgih zimskih večerih ni dolgčas, temveč se udeležujejo izletov, kopanj, veselih iger ter obiskov na slovenskih večerih na turistični kmetiji.

20 let

Ko pa se narava znebi mrzlega snežnega oklepa, ko zacveti pisana preproga, pa se na Golteh in v Zgornji Savinjski dolini prikažejo sprehajalci, jadrni padalci, zmajarji, nabiralci gozdnih sadežev, šolarji na poučnih naravoslovnih poteh, kajakaši, alpinisti, prosti plezalci, planinci, kolesarji, ljubitelji konjereje, tenisa in še mnogi drugi, ki iz programov RTC Golte uživajo sadove matere narave v našem okolju.

Zato ljubitelji pozor:
Vljudno vabljeni v družino ljubiteljev narave in športnih dejavnosti!

Pridružite se in skupaj z njimi uživajte v ponudbi RTC Golte.

DOBRODOŠLI V UŽIVANJU NARAVE!

STIK

Servisno transportno inženiring kooperacijsko področje

Kmetijski kombinat Šentjur, temeljna organizacija Transport oziroma njegov pravni naslednik po 1. 1. 1990 je po obdobju priprave začel realizirati razvojni projekt »OBRTNI CENTER«. O tem programu smo že pisali v glasilu Vestnik in tudi seznanili širšo javnost prek sredstev obveščanja, zato bomo tokrat navedli le nekaj osnovnih značilnosti tega projekta.

Ta razvojni projekt pomeni za temeljno organizacijo Transport celovito preusmeritev oziroma bistveno širitev dejavnosti na področju obrtno kooperacije.

Kot nosilci razvoja in poslovanja se nameravajo ukvarjati z naslednjimi nalogami:

Vlagati svoja ali najeta sredstva v komunalno ureditev obrtne cone ter v proizvodne objekte. Vlagati bodo v takojmenovane INKUBATORSKE DELAVNICE ter v namenske proizvodne objekte za bodoče zasebne obrtnike oziroma podjetnike. Vse te objekte bodo dajali glede na interes in možnosti bodočim kooperantom ali v najem, jim omogočili seasing odkup ali pa bodo vložili te objekte kot svoj delež v novem mešanem podjetju. Glede na vire sredstev pričakujejo, da bodo pogoji za uporabnike ugodnejši, kot če bi se teh naložb lotili sami.

Za vse obrtnike v obrtni coni in širše bodo opravljali tiste poslovne funkcije, pri katerih bodo lahko ugotovili znižanje stroškov ali večjo učinkovitost (trženje, financiranje, razvoj in podobno). Poleg teh funkcij bodo za posameznike opravljali še druga opravila, glede na interes.

Ob vseh teh dejavnostih s področja obrti ali drobnega gospodarstva bodo še naprej opravljali transportne in avtomehanične storitve.

V okviru celotnega projekta bodo že na začetku leta 1990 začeli zidati prvi objekt. V njem bo poleg prostora za »lastno dejavnost« in skupne funkcije obrtnega centra 1163 m² inkubacijskih delavnic, nadaljnjih 600 m² pa bo za te namene zagotovljenih v sedanjih poslovnih prostorih tozda.

Ker za vse te prostore še nimajo dokončnih dogovorov o najemu oziroma uporabi, pozivajo vse, ki imajo dobre zamisli, dober program, nekaj kapitala in se želijo uveljaviti na področju podjetništva, da nas pokliče. O vsem se boste lahko pogovorili neposredno.

Vabijo tudi vse tiste, ki bi bili pripravljeni skupaj z njimi realizirati večje projekte razvoja v tem obrtnem centru (bodoča zasebna ali mešana podjetja).

Takšne projekte bodo glede na dogovore začeli uresničevati takoj po zaključeni prvi fazi.

Če ste zainteresirani, se torej oglasite v Kmetijskem kombinatu Šentjur, Temeljna organizacija Transport v ulici Leona Dobrotinška 4, telefon (063) 741-120, kjer boste dobili vsa natančnejša pojasnila. Se priporočamo!

Motel Šentjur

Deseti rojstni dan

Petnajstega decembra, torej na dan, ko je bila v motelu Šentjur pomembna seja centralnega delavskega sveta sozda Merx, nekateri so razglasili ustanovitev Merx sestavljenega podjetja in finančno organizacijo Merx, je motel Šentjur praznoval 10-letnico.

Vsem delavcem tega kolektiva, ki se iz dneva v dan »borijo« za boljše poslovne rezultate, v imenu našega uredništva iskrene čestitke.

Avto Celje sporoča:

Nekaj misli o motornih oljih

Minilo je že več kot sto let, odkar je bil izdelan prvi avtomobil z motorjem, ki je uporabljal bencin za pogonsko sredstvo. Tudi ta motor je bilo potrebno mazati. To pomeni, da sega začetek razvoja servisov za mazanje motorjev in motornih olj v obdobje pred 100 leti.

Današnji sodobni motorji otto in diesel so se v tem obdobju razvili do take popolnosti, da jih lahko štejemo za vzhodni proizvod moderne tehnike. Razumljivo je, da mora razvoju motorjev slediti tudi razvoj motornih olj in sistemov za mazanje.

Naloge motornega olja pri delovanju motorja so predvsem naslednje: mazanje vseh drsečih delov, čiščenje motorja, tesnenje, hlajenje in zaščita motorja pred korozijo. Da motorno olje zmore vse te naloge, mora vsebovati še razne dodatke, ki izboljšajo

ko razdelimo motorna olja na tri skupine in sicer: olje za Ottove motorje, olje za dieselske motorje in olja za dieselske motorje s polnilcem turbo.

Ustreznost določenega motornega olja, glede na obratovalne razmere motorja, razvrščamo po raznih standardih. Najbolj splošno uporabna je klasifikacija API in sicer:

— motorna olja z oznako SA, SB in SC so namenjena za Ottove motorje, ki so izdelani do leta 1967

— motorna olja z oznako SD so namenjena za Ottove motorje, ki so izdelani v letih od 1968 do 1971

— motorna olja z oznako SR so namenjena za Ottove motorje, ki so izdelani po letu 1971

— motorna olja z oznako CA in CB so namenjena za dieselske in Ottove motorje pri lahkih in srednje težkih obratovalnih razmerah

— motorja olja z oznako CC so namenjena za dieselske in Ottove motorje pri srednjetežkih obratovalnih razmerah

— motorna olja z oznako CD pa so namenjena za najtežje obratovalne razmere dieselskih motorjev (motorji s turbo kompresorji, dieselsko gorivo vsebuje več kot 1% žvepla, delo na gradbiščih itd.)

Oznaka kvalitete olja je na embalaži, kot napr. API — service SE/CC in pomeni, da je olje uporabno za težke obratovalne razmere pri Ottovih motorjih in srednjetežke obratovalne razmere pri dieselskih motorjih.

Poleg oznake motornega olja po API servisu pa obstaja še delitev olj glede na viskoznost (gostoto), kar nam pove oznaka SAE. Bolj je olje goste, večja je številka. Olje z oznako SAE 30 je bolj goste od olja z oznako SAE 10. Olja z oznako npr. SAE 15 W-50 pa so olja, ki jih lahko uporabljamo pozimi in poleti.

Kdaj je potrebno menjati olje v motorju, je odvisno od tehle faktorjev:

— od načina obratovanja motorja, kar pomeni, ali vozimo pretežno po mestu ali na daljše relacije

— kakšna je izvedba motorja

— katero olje uporabljamo v motorju.

Običajno menjamo olje v motorju glede na prevožene kilometre. To se giblje od 5000 do 20.000 km. Če vozimo pretežno na kratkih relacijah, menjujemo olje na 5000 do 10.000 km. Če pa vozimo na zelo dolgih relacijah (prek 100.000 km letno, pa menjamo olje na 10.000 do 20.000 kilometrov.

Večkrat je tudi vprašanje, kaj je normalna poraba olja. Vsak motor pri svojem obratovanju rabi olje, kar je zopet odvisno od stanja motorja, moči motorja in od načina vožnje. Za približen kazalec normalne porabe olja računamo:

— 0,2 do 0,3% od porabljenega goriva za Ottove motorje

— do 0,5% (v nekaterih primerih tudi do 1%) od porabe goriva pri dieselskih motorjih

VSEM, KI STE NAS OBISKALI IN STE SODELOVALI Z NAMI IN VSEM DRŽAVLJANOM DOBRE VOLJE — ŽELIMO PRIJETNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1990

AVTO CELJE
REZERVNI DELI-AVTOMOBILI-SERVISI

Podeljena priznanja za delo

Mlinsko predelovalno podjetje je imelo 14. decembra slavnostno sejo delavskega sveta. Udeležili so se delegati starega in novega samoupravnega organa in enajst delavcev, nagradencev, ki jim je ta kolektiv podelil priznanja za prizadevno delo.

Plakete so prejeli: Rudi Lužar, Stane Suhadolčan, Marija Germ, Devad Alimanič.

Priznanja so prejeli: Ana Stritar, Franc Dobnik, Vinko Jelen, Zvone Levar, Vlasta Jesenek, Metoda Šumečnik, Enota skladišča Sevnica.

Vsem nagradencem tudi v imenu uredniškega odbora iskrene čestitke.

Ukrep družbenega varstva

Iščemo rešitev za Turista

Delovna organizacija Turist Nazarje že dalj časa išče izhod iz krize. Kljub mnogim programom in prizadevnosti kolektiva pa se reševanje niso mogli izbristati, zato je ta delovna organizacija že dober mesec dni pod ukrepom družbenega varstva.

Začasni kolegijski poslovodni organ, ki ga vodi Jože Melanšek, nekdanji direktor RTC Golte, s pomočjo strokovnih služb sozda in Interne banke že izvaja sanacijo v tej delovni organizaciji. Le-ta zajema tako tehnološki kot razvojni pa tudi finančni del.

V dolgoročni perspektivi, po uspešni sanaciji, pa vidijo rešitev edinole v vključitvi v eno izmed družbenih podjetij, zato bodo ponovno preučili možnost vključitve v družbeno podjetje Savinja Mozirje.

Ob odhodu Jožeta Melanška, direktorja RTC Golte, na novo delovno dolžnost v Turist Nazarje, je naloge v.d. direktorja RTC Golte prevzel Marjan Prelj.

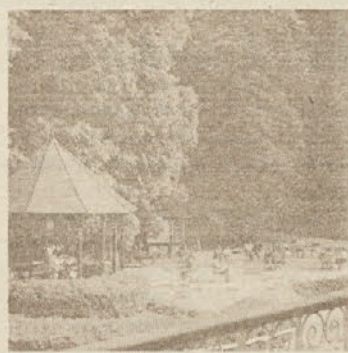
Deset let Hotela Dobrna

Človek vse bolj ceni zdravje

Na začetku decembra so v Dobrni slavnostno praznovali tri pomembne jubileje, 842 let termalnega vrelca, 586 let zdraviliške dejavnosti in deset let hotela Dobrna.

Te spoštljive obletnice dokazujejo, da je Dobrna kot zdravilišče in kot zdraviliški kraj eno najstarejših zdravilišč na Slovenskem, če že ne najstarejše.

Z izgradnjo novega zdraviliškega centra — hotela Dobrna, pred desetimi leti so bili uresničeni večletni napor za posodobitev zdraviliških zmožnosti in storjen smelejši korak k zadovoljevanju potreb, ki jih narekujejo uporabniki zdraviliških in turističnih storitev na domačem in tujem tržišču. S tem objektom se je Zdravilišče Dobrna enakovredno vključilo v tržišče uporabnikov zdraviliških storitev in iz leta v leto povečalo število obiskovalcev. Vsakoletno povečevanje prenočitev jim je uspevalo zlasti in z dotokom tujih gostov. Njihov delež je rasel iz leta v leto, saj so zabe-

trebno vložiti tudi precej sredstev za usposobitev in vzdrževanje novega hotela, ki je bil zaradi pomanjkanja sredstev pomanjkljivo in nepopolno izveden.

Z dokončanjem letos začete prenovne depandanse Beograd v vilo Hygie, kot so jo nekoč imenovali, bodo obnovili vse zdraviliške nastanitvene objekte razen Zdraviliškega doma, ki pa je tako obsežen, da ga z lastnimi sredstvi oziroma programom, ki je veljal za ostale objekte, ne morejo uresničiti. Že več let si namreč prizadevajo, da bi pritegnili k sodelovanju domače in tuje partnerje, za kar so po dolgem pričakovanju tudi dobili ustrezno zakonodajo o sovlaganju in podjetniškem organiziranju, ki ga narekuje takšno združenje. Splet okoliščin, ki že nekaj let pretresajo Jugoslavijo, otežuje dialog z neposrednimi zainteresiranimi, prav tako pa se številne delovne organizacije ob vse tež-

Stane Bizjak, direktor Zdravilišča Dobrna na slavnostni seji: »Trdno se opiramo in tudi negujemo spoznanja, da je prihajanje gostov v Zdravilišče Dobrna pretežno zaradi varovanja zdravja in da smo kot zdravilišče najpomembnejši člen in izvajalec turističnega potovanja zaradi zdravja.«

Z našimi usmeritvami in delom želimo slediti zahtevam današnjega časa oziroma spoznanju, da človek vse bolj ceni zdravje in da je pripravljen vlagati sredstva in voljo za ohranitev le-tega. To predvsem takrat, ko sam občuti te učinke oziroma ko je delo strokovno in človeško.

V Zdravilišču Dobrna hočejo postati zdraviliški center, ki bo sposoben nuditi obiskovalcem sodoben zdravstveni preventivni program, uspešno medicinsko rehabilitacijo in popolno psihično sprostitev z vsemi sredstvi, ki jim jih ponujata narava in okolje in vsem potrebnim znanjem, ki ga črpajo iz lastnega dela, izkušenj in dosežkov ter znanja s področja turistične dejavnosti. Zavedajo se namreč, v to pa jih prepričujejo številni gosti, ki se vračajo, da je gost zadovoljen takrat, ko je bil deležen osebnosti, domačnosti in strokovno opravljenih storitev, in ko poskrbijo tudi za njegovo psihično sprostitev.

Žal pa se v Zdravilišču Dobrna ob vseh teh spoštljivih obletnicah srečujejo tudi z negativnimi posledicami. To so predvsem številni stari zdraviliški objekti, ki postajajo neustrezni za današnji standard nastanitve in preveč dotrajani. V zadnjih desetih letih jim je sicer uspelo vložiti precej sredstev in dela za posodobitev nekaterih objektov, seveda pa je bilo po-

jih pogojih za gospodarjenje težko odločajo za sovlaganje v zdravilišče, čeprav obstajata pri delovnih kolektivih veliko zanimanje in potreba.

Zato v Zdravilišču Dobrna živijo in delajo v pričeanju, da je napredek odvisen predvsem od njihovih delovnih dosežkov. Sedanja organiziranost jim omogoča hiter prehod na eno izmed zakonsko mogočih podjetniških oblik. Zato ne zapravljajo energije in časa za podjetniško organiziranost, ker se želijo najprej dogovoriti za vsebino poslovnih vezi in predvsem za mogoče oblike kapitalnega povezovanja z domačimi ali tujimi partnerji. Velike razvojne potrebe jim takšno usmeritev tudi narekujejo.

V preteklem obdobju je Zdravilišče Dobrna dobilo številna strokovna priznanja. Tako je bilo Hotelu Dobrna podeljenih pet zvezdic za kvaliteto hotelskih in restavracijskih storitev. Prav tako so kolektivu dodelili posebno priznanje za kvaliteto »zlate vilice«. Gostilni Triglav je bilo izrečeno priznanje in podeljenih pet zvezdic kot eni najboljših gostiln družbenega sektorja. Tudi za propagandna sporočila, predvsem monografijo in prospekt, so dobili plaketo z diplomom. Posebno priznanje so prejeli za organizacijo kulturnih in družabnih prireditev. Marija Deu-Vrečer je prejela turistični nagelj za osebnost prizadevnost in dvig kakovosti turistične ponudbe na Dobrni, priznanje Turistične zveze Jugoslavije, zlato plaketo.

ležili leta 1980 le dober odstotek tujih gostov, sedaj pa se približujejo že tridesetimi odstotkom.

Ob vsem tem pa delavce Zdravilišča Dobrna tudi ohrabljuje podatek, da so v vsem obdobju, za katerega pa so bila značilna velika krizna in tržna nihanja, uspeli zadržati nadpovprečni delež uporabnikov napotnic zdravstvenih konzilijev, kar potrjuje, da so ves čas skrbeli za strokovno raven zdraviliških storitev in vzdrževali korektno strokovno vezi z vsemi zdravstvenimi organizacijami in številnimi strokovnimi delavci.

Iščemo najstarejšega upokojenca Merxa

Devetdeset let Antona Voduška

Bržkone bi vsak od nas želel dočakati čim več let, ko bi bil tako zdrav in čil ter bistrega in vedrega duha, kot je naš jubilar, devetdesetletni Anton Vodušek, upokojenec skladišča sedanega Blagovnega Centra.

Težko je v nekaj stavkih opisati razgibanih devet desetletij Antonovega življenja. Pa bomo to vendar poskušali, da vsaj približno spoznamo, kaj vse je doživel kot delavec.

Anton Vodušek je bil vseskozi navaden delavec, tik pred upokojitvijo si je z delom pridobil polkvalifikacijo. Sam pravi, da je bilo najtežje takoj po vojni, leta 1945, ko so v skladišče prihajali vagoni z raznimi živili. Vse blago so od jutra do večera prenosili na ramenih, brez malice ali toplega obroka, kot ga imajo danes. In ko so zvečer izmučeni od dela in lačni hoteli domov, so jim pripeljali nove vagonne in delati so morali naprej, včasih tudi do polnoči. Kljub temu pa so vsi delali z veseljem, samo da so čimveč ustvarili z združenimi močmi. Pravi, da je bilo takrat več solidarnosti in

pomoči med ljudmi. Bolj so bili za skupinsko delo.

»Čeprav so bile težke delovne razmere, mi ni žal za nobeno vloženo

uro, celo ponosen sem, da se je danes iz Merxa razvila tako močna organizacija.«

Drugače Anton v prostem času zelo rad prebira knjige, časopise, tu in tam tudi posluša poročila po radiu, da je malo seznanjen, kaj se dogaja doma in po svetu.

»Vsem delavcem želim, da bi tako z veseljem opravljali svoje delo, kot smo ga mi včasih in na ta način pripomogli, da bi se Merx, Slovenija in Jugoslavija še bolj razvijali, da bi imeli vsi ljudje dovolj kruha in da bi bil vedno mir na svetu. Osebo pa si želim, da bi bil še zdrav, da bi se lahko še velikokrat udeležil noveletnega srečanja upokojencev in se povesele z mojimi bivšimi sodelavci.«

Danes smo vam torej, dragi bralci, predstavili v naši novi rubriki Iščemo najstarejšega upokojenca Merxa, 90-letnega Antona Voduška. Sodelujete z nami, pišete nam, če poznate še koga, ki je morda celo starejši. Vsakega bomo prav radi obiskali in ga predstavili v našem glasilu. Zelo veliko nam lahko pri tej akciji pomagata tudi kadrovske službe, saj imate verjetno najbolj točne sezname z datumi in naslovi svojih bivših sodelavcev, ki so v preteklosti s svojim delom prav tako dali svoj kamenček v mozaik današnjega sistema Merx, ki se je razvil v svojih tridesetih letih ustvarjanja v enega izmed večjih sistemov v Sloveniji.

Kako poznamo Merx?

Nagrade so podeljene

Kar hitro je minil čas od takrat, ko smo vas pozvali k sodelovanju, da nam napišete, kako poznate Merx? Spomnimo se še enkrat, da smo za najboljše prispevke takrat obljubili nagrade. Verjetno vas je to tudi pritegnilo, da ste se odzvali v tako velikem številu in tričlanska komisija je imela kar precej dela, ko se je odločala, kateri so najboljši. Naj povemo še to, da so se skoraj vsi prispevki nanašali na trgovino in kupovanje. Iz tega lahko zaključimo, da Merx najbolj poznate prav po trgovini.

Danes objavljamo pet prispevkov, ki jih je komisija izbrala za najboljše. Ker so prav vsi prispevki pristrani, smo se v uredništvu odločili, da vsem petim dopisnikom podelimo nagrade v enaki višini, to pa je v višini 500.000 din.

Naj na koncu povemo še to, da je bila akcija »Kako poznamo Merx« za naše mlajše dopisnike organizirana ob 30-letnici Merxa.

REKLA JE, DA JE PREMALO

Bilo je v petek, ko je mamici zmanjkalo pralnega praška. Moral sem v trgovino. Ko sem prišel tja, sem vzel prašek in šel k blagajni. Ko je prodajalka povedala ceno, sem ji dal ves denar. Rekla je, da je premalo.

Ni mi pustila odnesti praška domov. Ko sem mamici povedal, da je premalo, se je začudila. Nato sem nesel v trgovino denar in sem lahko odnesel prašek.

Primož Bogataj

S SLADOLEDOM NI BILO NIČ

Med počitnicami imam časa na pretek, zato grem večkrat namesto mamice v trgovino. Tako sem se neke srede zbudil in na kuhinjskem pultu zraven zajtrka našel mamino sporočilo: »Rok, pojdi v trgovino in prinesi 1 kilogram kruha, paradižnik, mleko in 10 jajc. Denar je v predalu. Kupi si tudi sladoled.«

Takoj sem zgrabil listek in denarnico in odhitel proti trgovini. Med potjo sem se ustavil pri prijatelju Urbanu in ker je moral tudi on v trgovino, sem ga počakal. Končno sva le odšla. Ker smo fantje bolj radovedni, sva skakala sem in tja po trgovini, prišla v roke zdaj to, zdaj ono, dokler... se ni zgodila nesreča. Urban je ravno prijel steklenico koka kole, ko je mimo prišla neka gospa. Bila sva ji na poti, zato sem Urbana odrinil proti polici. Izgubil je ravnotežje, ni se mogel ujeti, zato je padel, zbil steklenico s police in prevrnil se dve, jaz pa sem

od strahu spustil iz rok škatlo z jajci. Na srečo sta se razbili samo dve. Zaradi neresnosti in nerodnosti sva ostala brez sladoleda, kajti plačati sva

morala razbite steklenice. To mi je bil poduk, da bom prihodnjič prijel v roke le tisto, kar bi moral kupiti.

Rok Šoštar

PRVIČ SAMA V TRGOVINI

Ko sem bila še majhna, sem šla v trgovino. Mamica mi je naročila, naj prinesem, margarino, kruh in salamo. Prvič sem bila sama v trgovini in nisem vedela, da moram na blagajno, pa sem šla kar ven. Za mano so pridigale prodajalke in reklo: »Kaj si pa ti greš! Btem sem morala priti naraj, da sem plačala. Dolgo sem morala čakati v vrsti pa sem pogledala igrarice. Vela sem škatlo, v kateri je bilo hudo strašno. Ko sem odšla škatlo, je škatlo ven. Zelo sem se prestrašila in vrgla škatlo naraj v raboj. Tisti hip sem bila na vrsti, da plačam. Plačala sem in odšla domov.

Tudi to se zgodi

Bogosto je treba v trgovino, ker mam doma kakšno stvar zmanjkalo. Nekoga popoldneva sem šla v trgovino. S police sem nabrala v košaro vse, kar mi je naročila mamica. Kmalu sem bila na vrsti. Blagajničarka je tipkala cene, mene pa je vedno bolj skubalo ali bom imela dovolj denarja. Račun je pokazal, da ga imam res premalo. Stalo mi je neprijetno. Bujarna blagajničarka mi je rekla, da to ni nič hudega. Hitro sem šla domov in prinesla manjkajoči denar.

Potomela sem dolg in neselodolga domov.

Maja Jelen

Dejavnost izobraževalnega centra Merxa

Ker je Izobraževalni center Merx verificiran pri Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, je po zakonu o usmerjenem izobraževanju SR Slovenije pristojen za organiziranje in izvajanje vrste različnih vsebin in oblik izobraževalnih programov, tako kot delavske univerze.

Zato v Izobraževalnem centru Merx načrtujemo izobraževanje od strokovnih do čisto praktičnih vsebin programov usposabljanja in izpopolnjevanja, pa tudi programov za pridobitev strokovne izobrazbe ali stopnje zahtevnosti dela.

Udeleženci izobraževanja bodo delavci Merxa, delavci drugih podjetij zunaj Merxa in posamezni plačniki. Organiziranje in izvajanje posameznih vsebin programov bomo prilagajali glede na izražene želje in potrebe združenih družbenih podjetij Merxa in glede na želje posameznih interesentov — delavcev Merxa in drugih.

V dejavnost Izobraževalnega centra Merx bomo vključevali naslednje oblike in vsebine izobraževanja:

A. USPOSABLJANJA IN IZPOLNJEVANJE

1. strokovni seminarji, posveti, predavanja za poslovodne organe, za vodilne in vodstvene delavce ter za druge strokovne delavce
2. tečaje in seminarje, ki jih predpisujejo posamezni zakoni (higienski minimum, varstvo pri delu, mentorstvo, inštruktorstvo in drugo)
3. izvajanje splošnega dela programa pripravništva za vse stopnje zahtevnosti dela in za vse usmeritve, ki jih potrebujejo združena družbena podjetja
4. tečaji tujih jezikov (začetni in nadaljevalni nemški in angleški jezik)

5. seminarji in tečaji za delavce posameznih dejavnosti (gostinske, trgovinske, agroživilske, storitvene, in druge)

6. tečaji iz računalništva

7. tečaji in seminarji za razne organe (samoupravne in izvršilne, komisije za delovna razmerja, organe samoupravne delavske kontrole in druge)

8. drugi tečaji, za katere bodo izraženi interesi posameznih plačnikov (strojepisni tečaj, fotografski, šiviljski, plesni, pletilski, kuharski, smučarski, tečaj tenisa, bioenergije itd.)

9. tedenski debatni krogi v tujem jeziku (nemščina, angleščina ali v drugem jeziku, glede na interes).

2. PRIDOBIVANJE STOPNJE ZAHTEVNOSTI DELA oz. STROKOVNE IZOBRAZBE

1. šola za pridobitev polkvalifikacije oz. II. stopnje zahtevnosti dela za gostinske delavce

2. šola za pridobitev polkvalifikacije oz. II. stopnje zahtevnosti dela za trgovinske delavce

3. šola za pridobitev polkvalifikacije za manj zahtevna skladišča dela in transportna dela

V te šole se bodo lahko vključili in-

teresenti, ki so končali osem razredov osnovne šole.

4. prekvalifikacije glede na potrebe združenih družbenih podjetij.

3. PRIZADEVALI SI BOMO USTANOVITI ODDELEK ENE IZMED SREDNJIH, VIŠJIH ALI VISOKIH ŠOL, KI NIMAJO ODDELKA V BLIŽINI CELJA za študij ob delu.

4. VSE DRUGO, ZA KAR BOSTE IZRAZILI ŽELJE IN POTREBE.

Našteli smo le globalne usmeritve izobraževalne dejavnosti, s katerimi se lahko ukvarja naš izobraževalni center. Za konkretne aktivnosti pa potrebujemo vaš odziv, zato vas prosimo, da nam sporočite želje in potrebe, na osnovi katerih bomo programirali konkretne aktivnosti. Cene bomo izračunavali glede na število udeležencev posameznega programa. Zagotovo pa bodo nižje od cen drugih izvajalcev

VSE INFORMACIJE DOBITE V IZOBRAŽEVALNEM CENTRU MERX, telefon št. 21-352 int. 77 ali se oglasite osebno pri Ani Koprivc, Merx sestavljeno podjetje Celje, UL 29. nov. 16.

Ana Koprivc

Postanite naš kupec
Z NAKUPNO KARTICO

Zamrznjena živila — prvovrstna hrana

Izredno dobro medsebojno poslovno sodelovanje

Komercialni sektor DO Blagovni center je pripravil predstavitev prvovrstne hrane: zamrznjenih izdelkov, namenjenih za kupce v maloprodaji, bolnišnicah, vrtcih, šolah, dijaških domovih, zdraviliščih ter vseh gostinskih obratih, kjer pripravljajo organizirano družbeno prehrano. Zato je povabil na degustacijo teh živil predstavnikov proizvajalcev ter predstavnikov uporabnikov. Razveseljiv je bil odziv, saj se jih je zbralo kar 180.

Navzoče je pozdravil Krešimir Švencbir, vodja poslovnice živil in neživil.

»ŽITO« Ljubljana

Njihov program obsega zamrznjena živila za obroke družbene prehrane v velikem pakiranju za gostinstva ter v malem pakiranju za maloprodajna mesta za gospodinjstva. Ti proizvodi so: listnato in vlečeno testo, slivovi, skutini, marelični in kruhovi cmoki, štruklji, zavitki, rogljički, mesni žlikrofi, sojine polpete, ravioli: mesni in sirovi, sirov in jabolčni burek, podlaga za pizze ter lasagne, to je odlična testeninska solata kot dodatek k mesnim jedem.

Seveda pa je njihov program še dosti širši, kot ga je bilo mogoče predstaviti na degustaciji, kajti ta je bila namenjena predvsem zamrznjenim izdelkom.

Tako imajo še poltrajne in trajne pekarske proizvode — preški in tivoliji kruh, sojin in ajdov kruh, koruzni in bio kruh z lanom, party kruh, toast in popularni zlati prepečenec, mlince, preste, palčke in drobtine, nadalje trajne pečilno slaščičarske proizvode — potice, rogljiče, slano pecivo, kekse, sveže raviole, sveže vlečeno testo ter še več vrst drugega peciva — zvezdice, poljubčke, kolače in podobno.

Seveda ni pozabil omeniti široke palete testenin — od navadnih do jajčnih, ribano kašo, zdrob, valvice, belke, zlatice, graham in sojine testenine, špagete, lumpe in lasagne.

Še posebej pa je opozoril na trajne kruške s podaljšano svežino 7 dni, kar je priporočljivo za vikende, praznike in podobne priložnosti.

Predstavnik POMURKE, mesne industrije iz Murske Sobote Viktor

REP, direktor PE v Mariboru, ob sodelovanju Harryja Steržaja, vodje marketinških projektov, je povedal, da imajo 11 poslovnih enot po vsej državi in 1500 zaposlenih. V svojem programu imajo različne oblike predpripravljenega konfekcioniranega mesa za hotelirstva in gospodinjstva, ki je sveže vakumirano ali globoko zamrznjeno, nadalje vrsto trajnih, poltrajnih in obarjenih klobas, trajne in poltrajne konzerve ter širok program zamrznjenih proizvodov ESKO. Ta živila so pleskavice, grill zrezki, hamburgerji ter jetrni cmoki, kar vse je izredno kvalitetno in primerno za hitro pripravo jedi v obratih družbene prehrane in v gospodinjstvih. Ne gre prezreti tudi paštete kekec, različne vrste mesnin v aspihu, lovski namaz in mesne solate ter seveda novi program obarjenih klobas PARI z različno zelenjavo.

Njihovo prodajno geslo se glasi: »Kar kupim, mora imeti ime; kar jem, mora imeti okus«!

Tovarno olja Slovenska Bistrica je predstavil Miha Osterman, vodja

komerciale, in povedal, da je 140 zaposlenih in da izdelajo 13500 ton različnih vrst olja. Na degustaciji so bile predstavljene majonezne solate — francoska in ruska ter nove — zelenjavna s fižolom ter zelenjavna z doručkom. Pri iskanju potrošnikovega mnenja o kakovosti so tudi GORČICE — balkan, estragon in kremzer. Degustacija je namreč oblika, kjer pride proizvajalec neposredno do mnenja uporabnikov, kar je osnova za nadaljnjo proizvodnjo.

V programu imajo tudi golice ter soljene in pražene bučnice.

V pogovoru je še posebej poudaril, da je DO Blagovni center eden redkih grostov, ki dovoli, da kupec izbira po lastnem mnenju kvaliteto programa posameznih proizvajalcev, kar je nadvse pozitivno in kar zagotavlja obojestransko zadovoljstvo in tudi uspešnejše rezultate poslovanja.

Seveda degustacija ne bi uspela, če ne bi bilo predstavljenih vrsto izvrstnih kvalitetnih vin. Te je predstavil Kmetijski kombinat Vipava.

Vsak zase in vsi skupaj so ob koncu ocenili, da je medsebojno poslovanje

Podjetje za ptt promet

se je ob novem letu spomnilo telefonistov

Telefonisti so veseli in domiselni ljudje

Sredi decembra smo se na povabilo Podjetja za ptt promet zbrali telefonisti in drugi, ki pri svojem delu uporabljajo telefonske centrale iz vse celjske regije.

V modri stavbi na Golovcu so nas sprejeli vodilni delavci. Predstavili so nam svoje delo, uspehe, načrte in tudi težave, s katerimi se nemalokrat srečujejo. V nadaljevanju so se v razpravo vključili tudi drugi udeleženci. Postavljena so bila razna vprašanja, kot na primer o napakah, ki se občasno pojavljajo v telefonskem prometu, o modernizaciji telefonskih central, razširitvi telefonske mreže in podobno. Razumljivo pa je, da je bilo največ govora o delu telefonistov, razmerah za delo, osebnih dohodkih, predvsem pa o upoštevanju njihovega truda in dela v delovnem okolju.

Iz razprave in odgovorov naših gostiteljev smo razbrali, da je 80 odstotkov telefonskih pogovorov opravljeno prek telefonskih central, da je dejansko delavec v centrali prvi, ki vzpostavi kontakt z ljudmi in prav ta prvi stik marsikdaj ustvari podobo podjetja. Tega se mora zavedati vsak telefonist, pa tudi njegovi sodelavci in nadrejeni.

Kljub temu, da so se razmere telefonistov zelo izboljšale, pa so še marsikje zapostavljeni, delajo v neustreznih prostorih, ker še tu in tam prevladuje mišljenje, da je za telefonista vse dobro. Enako je z osebnimi dohodki — vedno na repu.

Običajno nihče ne pomisli, da je potrebno precej znanja, volje, predvsem pa železnih živcev, da delo lahko nemoteno poteka.

Dani so bili razni predlogi, kako pokazati pomembnost tega dela, spremeniti zastarelo miselnost, vendar se rešitev ni mogla najti. Za zdaj je ostala to le stvar v okviru posameznega podjetja.

Na koncu so nas presenetili še z darilom in pogostitvijo. Ob prijetnih gostiteljih so se razvili pogovori in pokazalo se je, da so telefonisti prijetni, domiselni in veseli ljudje.

Menim, da se lahko v imenu vseh udeležencev iskreno zahvalim za prijetno srečanje v upanju, da ni bilo zadnje, da bi v bodoče postalo tradicionalno.

Vsem delavcem Podjetja za PTT promet pa obilo uspehov in sreče v prihajajočem letu 1990 in novem desetletju.

Kadrovskim službam

Točen naslov, prosim!

Minuli mesec smo dobili v uredništvo zajeten kup Merxovih Vestnikov in toliko Merxovih delavcev našega glasila ni dobilo. Namesto na njihove naslove jih je pošta vrnila z oznakami — neznan, odpotoval in preselil se je.

Takšnih Vestnikov, ki ne najdejo svojih naslovnikov, naj bi bilo v bodoče čim manj, zato prosimo vse kadrovske službe naših članic, naj sproti in točno ažurirajo naslove svojih zaposlenih, upokojencev in štipendistov. Sami teh naslovov namreč ne moremo iskati, ker bi potem namesto pisanja prispevkov lahko popravljali samo naslove.

Pojavil pa se je še en problem, ki je rešljiv prav tako z dobrim delom kadrovskih služb. Prosimo, da sproti sporočate upokojitve, kajti datum izstopa pomeni za nas samo to, da nekomu Vestnika ne bomo več pošiljali. Prav tako bo treba več reda pri zaposlovanju štipendistov, tudi ti so med študijem prejemali glasilo in sedaj ga še enkrat kot zaposleni v Merxu. Zatorej bo treba več sprotosti na tem področju in: točen naslov, prosim!

Anketa

Kaj pričakujemo od prihodnjega leta

Zopet je leto naokoli in že čez nekaj dni si bomo ponovno segli v roke in si zaželeli vse najboljše v prihodnjem letu. O tem, kaj si želijo v prihajajočem novem letu oziroma kaj pričakujemo od njega so nam povedali:

Metka Ročnik, upravni tehnik:

Moja edina želja za novo leto je ta, da bi lahko ostala v delovnem razmerju, da bi dobila zaposlitev za stalno. Sedaj sem sprejeta za določen čas,

nadomeščam delavko na porodniškem dopustu. Prav te dni pa se mi izteka in upam, da mi bodo sodelavci pomagali pri iskanju dela. To je moja osebna želja. Na splošno? Mislim, da ima vsakdo izmed nas veliko želja. Če bi se vse te želje tudi uresničile, bi bilo zelo veliko srečnih ljudi na tem svetu. A kaj, ko to ni mogoče.

ps. Tik pred zaključkom redakcije nas je poklicala Metka in nam sporočila veselje novico, da se ji je uresničila njena največja želja že pred novim letom. Dobila je namreč zaposlitev.

Drago Leban, hišnik: »Od prihodnjega leta pričakujem osebno obilo zdravja, na splošno pa veliko razumevanja, da bi se uredili medsebojni

odnosi, ki v zadnjih časih precej vplivajo na nas. Želim si tudi, da bi Merx kot sestavljeno podjetje še naprej tako dobro posloval, da bi bili še naprej tako uspešni, kajti le s tem imamo številni delavci v tem sistemu zagotovljeno socialno varnost. Seveda pa je uspešnost precej odvisna tudi od nas samih, kajti le z dobrim, kvalitetnim delom vseh bomo tudi v prihodnjem letu lahko obdržali ta sistem na takšni ravni, kot je. Mislim, da so se mi želje glede družine že izpolnile. Oba otroka imam pri kruhu, poročena. Imam tudi že vnuka in vnukinjo. Želim si le, da bi bili vsi zdravi.«

Novi predpisi

Predlagane novosti
v pokojninskem
in invalidskem zavarovanju

V Poročevalcu Skupščine SR Slovenije in Skupščine SFR Jugoslavije, št. 22 z dne 30. 10. 1989, je bil objavljen osnutek novele zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Osnutek novele prinaša predloge za nekatere bistvene spremembe in dopolnitve zveznega zakona, ki naj bi počasi dobil značaj temeljnega zakona, saj kaže, da bo zvezni zakon urejal čedalje večji obseg pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Republiški ureditvi zakonski in samoupravni bo tako ostal manjši manevrski prostor. Res pa je, da naj bi zvezni zakon omogočil nekatere nove oblike pravic, ki jih bo natančneje uredil republiški zakon.

Poleg obveznega tudi prostovoljno zavarovanje

Zvezni zakon naj bi omogočil, da se uvede tudi prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, s katerim si zavarovanci zagotavljajo sebi in svojim družinskim članom večje pravice, kot jih imajo v obveznem zavarovanju. Tako zavarovanje bo temeljilo na prispevkih, ki bodo izhajali iz ekonomskih meril (69/b. člen osnutka).

Delna pokojnina

Z delno pokojnino naj bi se prispevalo k zmanjševanju brezposelnosti in omogočilo, da se normalizira število invalidskih upokojencev. Posamezne skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja bi lahko uvedle možnost delne pokojnine za delavce, ki dopolnijo 55 let starosti in 30 let pokojninske dobe ter delavke, ki dopolnijo 50 let starosti in 25 let pokojninske dobe (22/a. člen osnutka).

Upoštevanje OD za delo prek polnega delovnega časa

Zvezni zakon naj bi prevzel ureditev, ki je bila v veljavi v celi državi pred 1. 1. 1973, ko se je osebnih dohodkov, dosežen z delom prek polnega delovnega časa preračunaval na poln delovni čas. V Sloveniji smo imeli tak sistem do uveljavitve statutarne sklepa z dne 12. 3. 1986 (Uradni list SRS, št. 10/86). Ta sklep je namreč omogočil upoštevanje osebnih dohodkov za delo prek polnega delovnega časa v polnem znesku, vendar pod pogojem, da je bilo tako delo obvezno po samoupravnem splošnem aktu in opredeljeno kot poseben delovni pogoj (spremenjeni 21. člen statuta SPIZ).

Usklajevanje pokojnin

Pokojnine naj bi se v bodoče sproti usklajevale z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov delavcev (10. člen osnutka).

Upoštevali bi se seveda povprečni osebni dohodki oziroma njihov nominalni porast na območju republike oziroma avtonomne pokrajine.

Pokojnine naj bi se usklajevale vsak mesec sproti na podlagi uradnih statističnih podatkov.

Spremembe v invalidskem zavarovanju

Avtorji osnutka novele zakona skušajo doseči spremembe tistih določb besedila zakona, ki urejajo invalidsko zavarovanje, s čimer naj bi po njihovem mnenju dosegli zmanjšanje števila invalidov oziroma invalidskih upokojencev.

Zakon naj bi uvedel obvezno prejšnjo kontrolo ocene delovne zmožnosti, kar pomeni, da bi bilo potrebno vsako mnenje invalidske komisije dati v revizijo.

V osnutku se predvideva, da naj bi se pri odmeri pokojninske osnove upošteval tudi osebni dohodek, ustvarjen iz naslova inovacij, racionalizacij in drugih oblik ustvarjalnosti pri delu.

Osnutek tudi predvideva manjša nadomestila osebnega dohodka invalidom II. in III. kategorije invalidnosti, pri katerih je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela. Ti naj bi namreč v bodoče prejeli nadomestilo le v višini 85% od osnove.

Osnutek zakona pa še vedno pristopa stereotipno k poklicni rehabilitaciji, saj ponovno ugotavlja, da ima zavarovanec pravico do prekvalifikacije ali dokvalifikacije le do 50. leta starosti, zavarovanka pa do 45. leta starosti.

Bela mušica

Vsak, ki se kakorkoli ukvarja z vzgojo okrasnih rastlin, zlasti tistih na okenskih policah in balkonih, se je že srečal z njo, z belo mušico. Poleg okrasnih rastlin pa redno napada tudi zelenjavo, še najraje paradižnik, kumare in papriko. Bela mušica spada med najbolj pogoste in najbolj nevarne škodljivce rastlin. Odrasle žuželke so drobne, bele, podobne moljem, velike 1,5 — 2 mm in dajejo videz, kot bi bile naprašene z drobnim, belim prahom. Če se dotaknejo rastline, kjer se je bela mušica naselila, hitro prhnejo v zrak in ponovno posedejo na rastlino. Ličinke bele mušice so bledozelene in živijo na spodnji strani listov, podobno kot odrasle žuželke. Tu sesajo rastlinski sok in napadena rastlina slabo uspeva in vidno hira.

Bela mušica ima najraje sledeče okrasne rastline: ageratum, fuksije, gerbere, hibiskus, pelargonije in salvia.

spravi v grob letno okoli 2000 Slovencev.

Tobačni dim vsebuje poleg ostalih strupov še ogljikov monoksid, rakotvorni katran in nikotin, ki je po značaju vazokonstriktor. To pomeni, da krči žile. To lahko dokažemo na več načinov. Kadilcu se zviša krvni tlak, obraz zbledi. Kadilca prej zazebe kot nekadilca. Posebna metoda, s katero ugotovimo krčenje žil, se imenuje termofotografija. Ko slikamo roko kadilca, se že na začetku pokajene cigarete žilice na prstih tako skrčijo, da postanejo prvi členki na sliki skorajda nevidni. Ko smo cigareto pokadili do konca, je na sliki viden samo še palec človeka.

Ko sprašujemo otroke v šoli, ali vedo, kateremu organu kaja cigaret najbolj škoduje, bodo vsi odgovorili, da pljučem. Odgovor ni točen. Pravilno bi bilo: tistemu organu, ki potrebuje kri. Da pa so pljuča najprej in najbolj prizadeta, pa je tudi res.

Poglavica, to je koža na vrhu glave, je vsa prepredena s krvnimi žilicami. Te naj bi dovajale kri in potrebne snovi za rast las, skoznje pa odteka potne odpadne substance. Zaradi nikotina se žilice skrčijo, neredko tako, da se v kapilarah obtok čisto ustavi. Ker pa vemo, da tudi na pustih in nepogojenih njivi nič ne raste, se podobno dogaja tudi na kadilčevi glavi. Sestrskani lasje umirajo in odpadajo. Tu ne pomaga niti kozmetika niti kirurško presajevanje las. Pomaga pa — PRENEHANJE KAJENJA!

večja
odpornost
boljše
zdravje
boljše
delo

Letno 2000
Slovencev
žrtev raka

Čeprav je teden boja proti kajenju že za nami, bi kazalo kljub temu spregovoriti nekaj besed proti hudi narokomanski razvadi — kaji tobaka, ki

NASVETI ZA VSAK DAN

Merxova kuhinja

Pred vami je novoletna številka glasila, izšla je prav ob koncu leta, ko se pripravljamo na to, da staremu letu rečemo z bogom!

Prazniki ne minejo brez dobre jedi, dače in pijače. In kdo doma pripravlja praznična kosila, večerje? Največ dela imajo pri tem ženske, gospodinjice. Kar obred je to! Da ne bomo krivični, povejmo, da ga opravijo ponekod tudi moški, ki radi kuhajo — in teh ni malo — pa tudi otroci!

Pravzaprav ni pomembno, kdo pripravi ta ali oni slavnostni obrok, danes vam želimo predstaviti samo nekaj izvirnih receptov za jedi, ki jih lahko pripravite na hitro.

Pa še to. Da bi lepše proslavljali, ne pozabite, da mora biti miza lepo poravnana, na njej ne sme manjkati cvetja oziroma zelenja. Tudi ozračje je pomembno, veselo, seveda!

Poskusite tudi vi, ne bo vam žal!

Jetrna pasteta moje babice

50 dag svinskih jeter, narezanih na rezine

20 dag slanina, narezan na kocke

1 čebula, narezana na rezine

10 dag masla

1 jajce

1 dl juhe

1 dl belega vina

1 žlica škrobne moke

ščepec majarona

ščepec timijana

1 žlica narezanega peteršilja

ščepec muškata oreška

sol in poper po okusu

Slanino stopimo, dodamo čebulo in dušimo. Dodamo jetra in dušimo do suhega. Ohlajena jetra zmeljemo v mešalniku v pasto, dodamo penasto umešano maslo, jajce in vse druge sestavine. Model, v katerem pečemo

pasteto, premažemo z maslom. Vanj stresemo pasteto. Lepo poravnamo in stresemo posodo, da ni zračnih mehurčkov. Pečemo v srednje vroči pečici eno uro. Pasteto delno ohladimo, nato jo zvrnemo na servini krožnik.

Nadevani puranovi zrezki

1 kg puranovega mesa, narezanega na zrezke

2 žlici gorčice

sol in poper po okusu

30 dag piščančjih jeter

1 skodela naribanega sira

2 žlici smetane

3 žlice masla ali olja

1 dl belega vina

Meso narahlo potolčemo, osolimo, popopravimo in premažemo z gorčico. V sredino zrezka naložimo piščančja jetra in potresemo s sirom.

Zrezke zvijemo v rulade in jih spnemo z zobobreci. Na olju jih popečemo po vseh straneh, zalijemo z vinom in smetano in malo prevremo. Nato jih vzamemo ven in potresemo s sirom. Ponudimo tople ali ohlajene. Lahko jih narežemo na debelejši rezine in so del hladnega bifeja. V mikrovalovni pečici pa jih pečemo brez olja na temperaturi za pečenje 10 minut, nato dodamo vino.

Silvestrski poljub

1/4 vinjaka Slovin

1/4 vodke wyborove

1/4 apricot brandyja

1/4 likerja casis

Dopolnimo s schewppes tonic watom.

Londonske rezine

42 dag moke

28 dag margarine ali mala

6 rumenjakov

14 dag sladkorja

malo soli

1 pecilni prašek

Iz sestavin zgetemo testo in ga zvaljamo v obliki pekača. Testo ne sme biti višje od centimetra. Premažemo ga z marelično marmelado in prelujemo z orehovim nadevom. Pečemo ga na zmerni temperaturi. Pečivo narežemo na rombe, lahko ga hranimo v zaprti posodi dolgo časa.

Nadev naredimo takole: stepemo trd sneg in mu dodamo 28 dag sladkorne moke. Mešanico rahlo zmešamo, da nam sneg ne upade. Dodamo še 28 dag zmletih orehov. Nekaj jih narežemo na večje koščke in potresemo po vrhu peciva (preden damo kolač v pečico).

ohranimo
naše
okoliš
čisto!

Slovenija

šopek modrosti o vinu

Tri reči razvesele najbolj srce in oko: lepa žena, lep konj in lep vinograd.

Trta iz pota poganja in grozdje na žuljih rodi.

Kdor hoče, da bi mu vinograd kaj rodil, mora iz njega devetkrat pajke pregnati.

Trta rodi perje, delo pa grozdje.

Vinograd pravi: primi se me, če ne se bom jaz tebe.

Če hodi kdo pogostoma v hram, je kazno, da ga ne pije sam.

Pij ga le, pij, ali pameti ne zapij.

V vinu je zdravje in bolezen kakor v rožah med in strup.

Kdor vino poliva in kruh na tla meče, bo še obojega stradal.

Pri vinu se pogajaj, pri vodi se pogodi.

Vinska poplava je že več hiš odnesla, nego povodenj.

Kdor meša vino z vodo, se iz Boga norca dela.

Kaj se drži tako kisto, kakor da bi v Liscu vino pokašal.

Vinska gorica je lepa, a potratna ljubica.

Vinograd potrebuje trajno vlago: dež, roso in pot.

Za dobro vino je treba tri reči: letino, shrambo in starost.

Grunt je za trto privezan.

Pozno obrezuj, pozno grobaj, pozno trgaj, pa bo dobro vino.

Zbral Janez Trdina

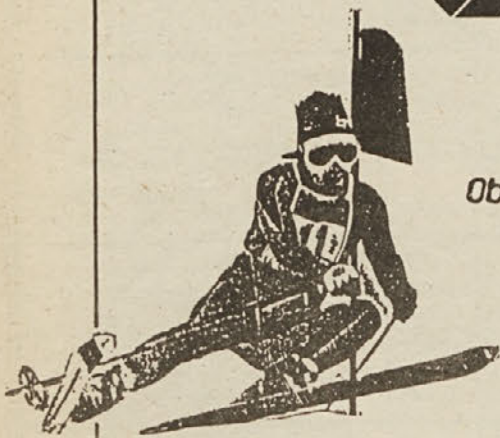
MERX

TEKO CELJE

VELEBLAGOVNICA "T"

Obiščite nas na oddelku

ŠPORTNE
POTREBŠČINE

AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	SVEČANA PRIREDITEV	SL. PEVEČ POPEVK (LADO)	JAPON. DRSALKA (MIDORI)	VOJAŠKA PIVNICA	POKRAJ- NA V SEV. ŠPANJI	OPERA B. PAPAN- DOPULA	LEPOTNA TRAJNA ZELIKA IZ AMERIKE			ANTJANI GRSKI KIPAR	DRAGO DIKLIC	SL. SLIKAR, KI JE IMEL SOLO V MUNCHNU	OBLAČILO MUSLIMANK PRITOK SEINE				SONJA NEMZAH				MLINSKI ŽLEB	STAROGR. DIDAKT. PESNIK
UPODAB- LJAJOČI UMETNIK							ZAGR. TV VODITELJ MLAKAR							SL. SKLA- DATELJ (ANTON)	BOGINJA JUTRANJE ZARJE IGOR KLEČ							
AVION							IND. FILO- ZOF (JOGA) AM. PISEC (STEPHEN)									ST. SLOV. IGRALEC (IVAN)						
SAMOGLA- SNISKI STIKI V METRIKI								STAR SLOVAN			VRSTA PSA					OBČINSKO SREDIŠČE V SEV. BANATU SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI						
VINKO KOVACIČ			MATERIJA AM. SKLA- DATELJ (JEROME)					DEL STOPALA	INDUSTR. DEL TRSTA ZOLAJEV ROMAN						IZMEČEK VULKANA	TKANINA ZA BLAZINE						
FINSKA FIRMA, KI JE SPONSOR SV. POKALA V SKOKIH						IGRALKA BLYTH ORIENT DOM. SUKNO			BALEKINA PAVLOVA		GR. BOG VETROV OČE					MIT. OSEBA (VES. POTOPI) VODNI VRTINEC					VRSTA VRBE	ČASOVNI TERMIN
SAMEC OD OVCE					ATOL V TUAMOTU HENRIK IBSEN				ZAGR. NO- GOMETAS KRNASODAR HINKO ROT				URJENJE						ŽELEZN. PROGA KRAJ			
SLAVNA FRANC. GLE- DALISKA IGRALKA													RUS. MESTO SEV. OD MOSKVE, OB VOLGI									
RASTLIN. BODICA				IVO ANDRIČ			REKA IN DEPARTMA V JUŽNI FRANCIJI			ANTON ASKERC			DRUGO IME ZA DROZGA							ANTE KOVACIČ		